

*Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет*

**КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, ПІДПРИЄМНИЦТВА
ТА БІЗНЕС–АДМІНІСТРУВАННЯ**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

Тема: Економічні підходи до аналізу інвестиційної привабливості підприємства

Спеціальність 051 «Економіка»

Освітня програма 6.051.00.06 «Економіка і бізнес»

Завідувач кафедри: _____ /Карінцева О.І./

Керівник роботи: _____ /Ковальов Б.Л./

*Виконавець: _____ /Поліщук А.С./
П.І.Б.*

*Група: _____ Е-81
шифр*

РЕФЕРАТ

Дипломна робота: 38 сторінок, 3 рисунка, 1 таблиця, 52 формул, 21 джерело, 1 додаток.

Мета роботи – проаналізувати економічні підходи до аналізу інвестиційної привабливості підприємства.

Об’єкт дослідження – процес удосконалення економічних підходів до аналізу інвестиційної привабливості підприємства.

Методи дослідження, які використовувалися в процесі дослідження та обробки матеріалів: абстрактно–логічний, аналіз і синтез, порівняльний, коефіцієнтний, табличний методи, логічний та системний аналіз.

У першому розділі розглянуто теоретичні основи оцінки інвестиційної привабливості підприємства. Визначено сутність інвестиційної привабливості підприємства, фактори її формування, здійснено аналіз інвестиційного ринку України.

У другому розділі розглянуто методичні підходи до оцінки інвестиційної привабливості, а також розглянуто основні методи оцінки інвестиційної привабливості підприємств.

У третьому розділі наведені заходи щодо забезпечення інвестиційної привабливості підприємства на прикладі ПАТ «Галенергобудпром». Проведена оцінка інвестиційної привабливості та надані рекомендації для покращення інвестиційної привабливості даного підприємства.

Ключові слова: інвестиційна привабливість, оцінка інвестиційної привабливості, методи оцінки, економічна діяльність.

SUMMARY

The work contains: 38 pages, 3 figures, 1 table, 52 formulas, 21 source, 1 addition.

The purpose of the work is to analyze economic approaches to the analysis of investment attractiveness of the enterprise.

The object of research is the process of improving economic approaches to the analysis of investment attractiveness of the enterprise.

Research methods used in the process of research and processing of materials: abstract-logical, analysis and synthesis, comparative, coefficient, tabular methods, logical and systematic analysis.

The first section considers the theoretical basis for assessing the investment attractiveness of the enterprise. The essence of investment attractiveness of the enterprise, factors of its formation are determined, the analysis of the investment market of Ukraine is carried out.

The second section considers methodological approaches to assessing the investment attractiveness, as well as the main methods of assessing the investment attractiveness of enterprises.

The third section presents measures to ensure the investment attractiveness of the company on the example of "Galenergobudprom". An assessment of investment attractiveness and recommendations for improving the investment attractiveness of the enterprise.

Key words: investment attractiveness, assessment of investment attractiveness, evaluation methods, economic activity.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
I ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	8
1.1 Формування та сутність інвестиційної привабливості.....	8
1.2. Фактори впливу на інвестиційну привабливість підприємств	10
1.3. Аналіз інвестиційного ринку України	13
II МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	15
2.1. Дослідження та оцінка інвестиційної привабливості підприємств	15
2.2. Загальна характеристика методів оцінки ефективності інвестиційної діяльності	16
2.3. Методики та методи оцінки інвестиційної привабливості підприємства....	18
III АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПАТ “ГАЛЕНЕРГОБУДПРОМ”	22
3.1. Загальна характеристика підприємства	22
3.2. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства.....	23
3.3. Аналіз інвестиційної привабливості підприємства за даними фінансової звітності.....	26
3.4. Заходи щодо покращення інвестиційної політики ПАТ «Галенергобудпром».....	32
ВИСНОВКИ.....	34
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	36
ДОДАТОК А.....	38

ВСТУП

Актуальність теми кваліфікаційної роботи: довготривалий розвиток будь-якого підприємства складно уявити без певних вкладень в нього. Інвестиції є одним з ресурсів, що забезпечують досягнення цілей підприємства. На даному теперішньому перехідному етапі при різноманітні складних та загострених економічних процесів та взаємних відносин між державами, фінансовими установами, підприємствами досить важливою проблемою є дієве вкладення (інвестування) капіталу з метою його оптимізації.

В економічному процесі інвестиції займають центральне місце, що у свою чергу, зумовлює загальний ріст економіки підприємства [17; 18; 20]. Внаслідок інвестування в галузях і на підприємствах зростають обсяги виробництва, зростає дохід, розвиваються і йдуть вперед економічне суперництво між ними. Інвестиційна діяльність підприємства являє собою обґрунтування вкладень інвестицій і виконання практичних дій, спрямованих на отримання прибутку або розширення економічного потенціалу підприємства. У сучасних умовах для ефективної діяльності підприємства особливо актуальною є проблема мобілізації та ефективного використання інвестицій. Інвестиційна привабливість є невід'ємною частиною ділової активності суб'єктів господарювання, включаючи виробництво, інновації [21], ринок, маркетинг та іншу діяльність. Формування інвестиційної привабливості, розробка чіткої інвестиційної стратегії, визначення її пріоритетів, мобілізація всіх джерел інвестицій є критично важливим для сталого та якісного розвитку підприємств у сучасних складних умовах. Це процес інвестування; фірма встановлює ритм існування за період до реалізації нового інвестиційного проекту. Логіка функціонування компанії представлена таким чином: інвестиції – період зростання постійних витрат – компанія досягає некомерційного розвитку (поріг рентабельності) – потенціал–фінансова стабільність – нові інвестиції тощо. Існування та ефективна робота підприємства в ринкових умовах управління нереальною без налагодженого управління його капіталом, тобто основними видами фінансування (вкладення ресурсів) у вигляді

матеріальних і грошових коштів, різних видів фінансових інструментів. Капітал підприємства – це, з одного боку, джерело та результат діяльності підприємства.

Мета дослідження: проаналізувати економічні підходи до аналізу інвестиційної привабливості підприємства.

Завдання дослідження, які поставлені та вирішені для досягнення мети роботи:

- визначити сутність, необхідність та завдання інвестиційної привабливості
- дослідити та визначити сутність поняття інвестиційної привабливості підприємства;
- визначити фактори формування інвестиційної привабливості підприємства;
- проаналізувати зміни інвестиційного ринку в Україні за останні роки;
- розглянути основні методи оцінки інвестиційної привабливості підприємств;
- провести оцінку інвестиційної привабливості підприємства за результатами його фінансово–господарської діяльності;
- розробити рекомендації для покращення інвестиційної привабливості підприємства.

Об’єкт дослідження: процес удосконалення економічних підходів до аналізу інвестиційної привабливості підприємства.

Предмет дослідження: теоретичні та методичні основи, принципи, методи та інструменти аналізу інвестиційної привабливості підприємства.

Методи дослідження, які використовувалися в процесі дослідження та обробки матеріалів: абстрактно–логічний, аналіз і синтез, порівняльний, коефіцієнтний, табличний методи, логічний та системний аналіз.

Структура роботи. Основна частина кваліфікаційної роботи складається з трьох розділів. У першому розділі розглянуто теоретичні основи оцінки інвестиційної привабливості підприємства. Визначено сутність поняття

інвестиційної привабливості підприємства, фактори її формування, здійснено аналіз інвестиційного ринку України.

У другому розділі розглянуто методичні підходи до оцінки інвестиційної привабливості підприємств, а також розглянуто основні методи її оцінки інвестиційної привабливості підприємств.

У третьому розділі наведені заходи щодо забезпечення інвестиційної привабливості підприємства на прикладі ПАТ «Галенергобудпром». Проведена оцінка інвестиційної привабливості та надані рекомендації для покращення інвестиційної привабливості даного підприємства.

I ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Формування та сутність інвестиційної привабливості

Основою розвитку будь-якої економічної системи є інвестиції. Активна інвестиційна діяльність суб'єктів господарювання дозволяє їм вести інноваційну діяльність, оптимізувати процес виробництва, нарощувати виробничі потужності, освоювати нові ринки та реалізовувати свої стратегічні завдання, а грамотно проведена інвестиційна політика держави дає можливість найбільш ефективно вирішувати соціально-економічні питання та зміцнювати свої позиції на світовому геополітичному просторі.

Економічна діяльність країни загалом і окремих господарюючих суб'єктів значною мірою характеризується обсягом здійснюваних інвестицій.

Терміни «інвестиції», «інвестування», «інвестиційний процес», «інвестиційна діяльність», «інвестиційна політика» почали використовуватись у нашій країні відносно нещодавно. Отже сутність і поняття цих термінів в економічній літературі все ще трактуються по-різному. Поняття "інвестиції" ототожнюється з капітальними вкладеннями, "інвестиційна діяльність" з інвестуванням. Хоча ці поняття за своєю суттю та економічним змістом не однозначні.

Отже, інвестиції – це вкладення грошей в будь-які інструменти з конкретною метою – отримати певний дохід від використаних для цього коштів. Головна мета інвестування – це збереження і примноження фінансових коштів. А не тільки збереження. Це ризикований, але довготривалий спосіб отримувати прибуток. Інвестиції можуть приносити певні гроші протягом десятків, а то і сотень років.

Але на первинному успішному вкладенні капіталу процес інвестування не закінчується. Адже на отримані гроші можна зробити нові інвестиції, і отримувати ще більше грошей. І так до нескінченності.

У свою чергу, інвестиції потрібні для забезпечення результативної діяльності підприємств, їх стабільного стану, саме тому вони використовуються для досягнення подальшого розширення та розвитку виробництва; оновлення основних виробничих фондів; покращення технічного рівня підприємства та праці.

Відповідно до закону України "Про інвестиційну діяльність" від 18.09.1991р., під інвестиціями розуміються усі види майнових і інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті чого створюється прибуток, або досягається соціальний ефект [1; 19].

Інвестиції упорядковуються як ресурсні витрати, які розробляються для отримання доходу та загальної користі в майбутньому періоді. У такому випадку рішення, спрямовані на споживання, що характеризуються ресурсними витратами, спрямовуються на досягнення лише нагальної корисності відрізняються від рішень про вклад інвестиції.

Особливими видами інвестицій, які формуються різними підприємствами та особами в приватному секторі та урядами різних держав є інвестиційні проекти (пропозиції). Для забезпечення ефективності вкладень, як з точки зору економічної доцільності, так і з точки зору впливу на досягнення стратегічних цілей, необхідні правила управління інвестиційним процесом. Інвестиційна політика підприємства визначає цілі і принципи інвестиційної діяльності, регламентує процес інвестиційного планування, розгляду і фінансування проектів, а також взаємини між підрозділами підприємства в рамках інвестиційного процесу. Однак, для того, щоб підприємство (компанія) було привабливим для інвестицій, воно, перш за все, повинно мати досить ефективну інвестиційну діяльність. Вкладення інвестицій (інвестування) в сукупності з практичними діями по їх реалізації, здійснювані державою, громадянами, юридичними особами і спрямовані на розширене відтворення основного і оборотного капіталу, називаються інвестиційною діяльністю. Забезпечення найбільш ефективних шляхів реалізації інвестиційної стратегії компанії (фірми),

підприємства на окремих етапах їх розвитку є основною метою інвестиційної діяльності.

1.2. Фактори впливу на інвестиційну привабливість підприємств

Нерідко підприємства стикаються з дефіцитом коштів, які їм необхідні для подальшого розвитку бізнесу, тому їм доводиться вдаватися до залучення інвестицій. В даний час, інвестування власних заощаджень у розвиток чужого бізнесу є дуже гарною альтернативою до вкладень у банк, але водночас і більш ризикованою. Тим самим актуалізується проблема вибору підприємства, яке варто було б інвестувати. Зараз необхідність оцінки та аналізу інвестиційної привабливості підприємства – потенційного об'єкта інвестування – обов'язкова процедура, що передуює розрахунку очікуваної ефективності будь-яких вкладень у цей об'єкт.

Інвестиційну привабливість можна розглянути як сукупність факторів, аналіз яких передбачає можливість інвестування у певний об'єкт та досягнення надійного ефекту.

Основним завданням є можливість виявити фактори, що впливають на інвестиційну привабливість та відповідно їх класифікація, що, у свою чергу, допомагає краще зрозуміти її сутність. Усі фактори можна поділити на зовнішні та внутрішні. Основними з зовнішніх факторів є географічне розташування, екологічна ситуація, темпи інфляції, рівень доходу населення, конкурентноспроможність в галузі. До внутрішніх факторів відносяться маркетингова діяльність, корпоративне управління, кадровий потенціал, юридична діяльність, стратегія розвитку, витрати та власний капітал. Внутрішні фактори є більш важливими, адже вони безпосередньою мають вплив на інвестиційну привабливість.

Інвестиційна привабливість є сьогодні одним із ключових питань у сучасній економічній теорії та практиці. Саме тому роботи багатьох вчених присвячені поняттю інвестиційної привабливості та методам її оцінки. В основному можна виділити три напрямки щодо терміна «інвестиційна

привабливість»: на основі прибутковості та ризику, залежно від цілей інвестора та співвідношення різних факторів. визначають цей термін як сукупність об'єктивних ознак, властивостей, засобів та можливостей, що зумовлюють потенційний платоспроможний попит на інвестиції [2]. Це визначення враховує інтереси великої кількості учасників. Інші ж трактують це поняття, як оцінку ефективності використання власного та позикового капіталу. Інвестиційна привабливість – це основа розвитку підприємства, галузі та країни в цілому, тому важливе значення мають фактори, що лежать у її основі. Виходячи з того, що функціонування будь-якої соціально-економічної системи відбувається в умовах складної взаємодії, фактори інвестиційної привабливості слід розділити на дві групи: внутрішні та зовнішні. Класифікація факторів, що впливають на інвестиційну привабливість, представлена на рис. 1.

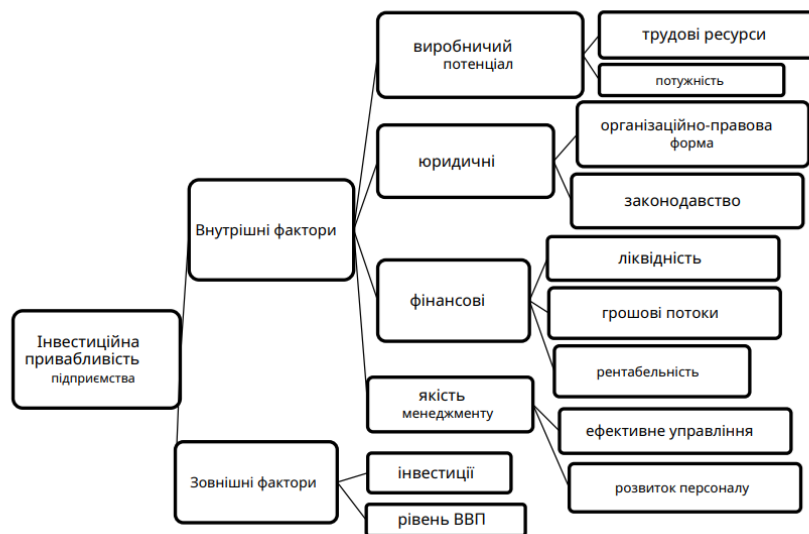

Рисунок 1 — Класифікація факторів, що впливають на інвестиційну привабливість

Джерело: [3]

Внутрішні фактори впливають на інвестиційну привабливість і можуть контролюватись підприємством. Тут можна виділити:

- виробничий потенціал (трудові ресурси, потужність та технічна оснащеність підприємства);

- юридичні (організаційно–правова форма, законодавство);
- фінансовий стан організації (ліквідність, грошові потоки, платоспроможність, оборотність капіталу та рентабельність);
- якість менеджменту (ефективне та грамотне управління, рівень розвитку персоналу, його готовність до навчання та розвитку, спілкування з постачальниками та споживачами, позиціонування бренду);
- інвестиційна та інноваційна діяльність (стратегія розвитку підприємства, наявність інвестиційної програми, обсяг інвестицій, а також науково–дослідні та дослідно–конструкторські роботи [3]).

Зовнішні фактори надають непрямий вплив на інвестиційну привабливість підприємства. Сюди можна віднести такі групи: інвестиційна привабливість регіону, привабливість країни та галузі.

Серед факторів, що впливають на інвестиційну привабливість регіону, слід зазначити: економіко–географічне положення, рівень розвитку регіональної політики у сфері залучення інвестицій, рівень розвитку транснаціональної та телекомунікаційної інфраструктури. На рівні держави необхідно звернути увагу на такі рівні:

- ресурсно–сировинний (багатство країни природними ресурсами);
- інноваційний (рівень розвитку соціально–економічного та науково–технічного процесу);
- рівень внутрішнього валового продукту (ВВП) – макроекономічний показник, що відображає ринкову вартість усіх кінцевих товарів та послуг, вироблених за рік у всіх галузях економіки на території держави для споживання, експорту та накопичення, незалежно від національної належності використаних факторів виробництва;
- інтелектуальний (рівень розвитку людського капіталу);
- фінансовий (золотовалютні резерви та прибутковість галузей економіки);
- інфраструктурний;
- трудовий (рівень освіти);

- інституційний (ступінь розвитку інститутів економіки).

Визначивши фактори, які впливають на створення інвестиційної привабливості, можна зробити висновки про більш уразливі сторони підприємства і, як наслідок, провести більш об'єктивне та повне її оцінювання [4].

1.3. Аналіз інвестиційного ринку України

Загалом, Україна є досить інвестиційно привабливою країною. Вона приймає участь у світових процесах та є достатньо інтегрованою у світове господарство, але порушення макростабільності на зовнішніх ринках негативно впливає на її економіку. Саме тому, у першу чергу, іноземні інвестори досліджують інвестиційну привабливість країни. Тому, перш ніж починати аналізувати інвестиційну привабливість окремих підприємств, необхідно спочатку проаналізувати та дослідити інвестиційну привабливість економіки країни в цілому та визначити наявність чи відсутність відповідного інвестиційного клімату [5].

За останні декілька років в Україні сталося багато змін на краще. Зокрема, до основних зрушень відносяться покращення легкості ведення бізнесу та підтримка співпраці інвесторів із державою. Після реформ, спрямованих на захист іноземних інвестицій, Україна стала ще привабливішим напрямком для міжнародних інвесторів. У рейтингу легкості ведення бізнесу Doing Business у 2019 році Україна посідає 71 місце у світі, порівняно з 76 місцем у 2018 році [6]. Прямі іноземні інвестиції сприяють зростанню економіки та зайнятості. Крім того, зростання ВВП України у 2021 році збільшилося на 3,2%. Розмір українського ВВП за 2021 рік став більшим на \$190 млрд, а це новий історичний максимум. Для європейських інвесторів близькість до ЄС, низькі витрати на робочу силу та її висока кваліфікація роблять Україну однією з найбільш інвестиційно привабливих країн. Також існують інші фактори, що сприяють розширенню інвестиційних зв'язків України: великий потенціал та практично необмежений внутрішній ринок; географічне розташування на перетині

основних транспортних шляхів між Європою та Азією; відносно недорога та одночасно кваліфікована робоча сила; науковий потенціал; розвинена інфраструктура (порти, аеропорти, залізниці, склади, системи зв'язку та інженерні мережі) та інше.

При аналізі статистичних даних виявлено, що у 2021 році в економіку України інвесторами з різних країн світу вкладено 6 549 млн дол ПП, що більше, ніж у попередні періоди (Додаток А). Також спостерігається зменшення ПП в економіку України, у зв'язку з економічними проблемами, спричиненими поширенням COVID-19. Знизилися обсяги імпорту та експорту у 2020 р., через падіння світової торгової активності.

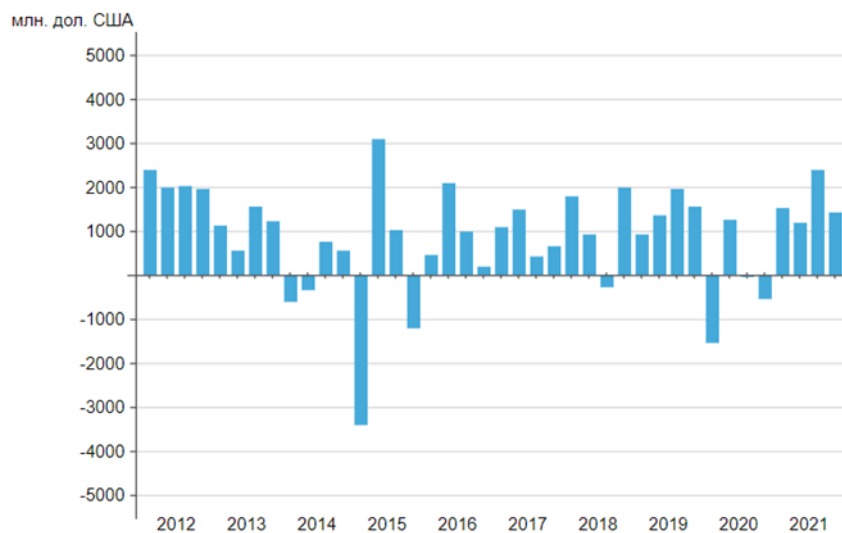

Рисунок 2 – Щорічний графік надходження прямих іноземних інвестицій в економіку України за 2012–2021 роки

Джерело: [7].

II МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Дослідження та оцінка інвестиційної привабливості підприємств

Інвестиційна привабливість певних проектів чи підприємств в економічних, політичних та соціальних точках зору на даний час має особливо важливе значення в Україні через значні обмеження інвестиційних ресурсів, та відсутності ефективної державної підтримки та необхідності зовнішніх інвестицій. Треба визнати, що в сучасній економічній літературі немає чіткого уявлення про суть інвестиційної привабливості та системи її оцінки. Багато фахівців прирівнюють інвестиції привабливості з оцінкою ефективності інвестиційних проектів. Найбільш ефективні проекти повинні бути включені в інвестиційний портфель. Однак на ранніх етапах свого формування інвестор завжди в змозі оцінити кожен досліджуваний проект. Розрахунок ефективності інвестицій – це складний процес, який вимагає значної інформації, де потенційний інвестор не завжди може отримати первинне дослідження великої сукупності проектів. Під інвестиційною привабливістю компаній та фірм розуміють «доцільність реалізації капітальних вкладень у розширення та технічне переозброєння діючих підприємств, які розглядаються як потенційні об'єкти інвестування». Визначення орієнтоване до реальних проектів. Воно не враховує дії інвестора, спрямовані на пошук перспективних проектів фінансових інвестицій, і це не координує вимоги та можливості інвестора.

Оцінка інвестиційної привабливості – система дій потенційного інвестора, спрямована на відбір до інвестиційного портфеля найбільш ефективних проектів, що мають відношення до фінансових ресурсів.

Під час дослідження інвестиційної привабливості необхідно проводити аналіз їх діяльності за такими напрямками:

1. Аналіз майнових умов об'єкта інвестування враховує реальну вартість матеріальні та нематеріальні цінності та їх нематеріальна властивість;

2. Аналіз обороту капіталу;
3. Аналіз рентабельності об'єкта інвестування;
4. Аналіз фінансової стабільності;
5. Аналіз ліквідності активів;
6. Аналіз ринкової діяльності об'єкта інвестування [8].

Найскладніше – це організація роботи на останньому етапі інтегральної оцінки, де необхідно вибрати оптимальну систему оцінювання, яка дозволила б об'єднати всі неоднорідні критерії до одного знаменника.

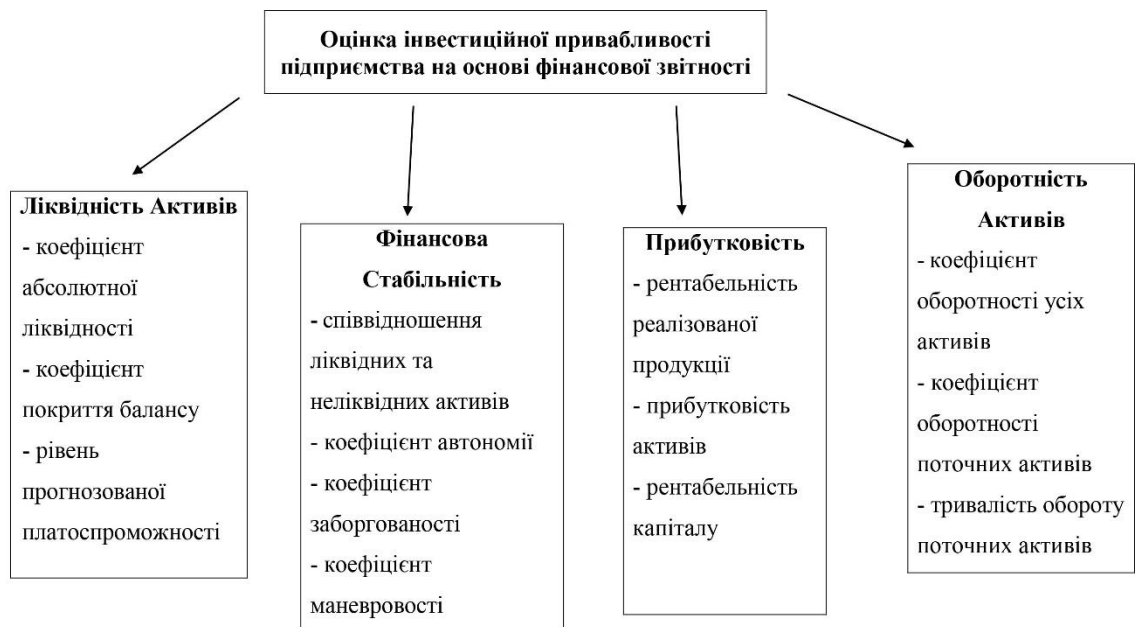

Рисунок 3 – Оцінка інвестиційної привабливості підприємства на основі фінансової звітності

Джерело: [8].

2.2. Загальна характеристика методів оцінки ефективності інвестиційної діяльності

Вкладаючи гроші в будь-яку справу, кожна людина сподівається отримати певний дохід, хоча надійні не завжди себе виправдовують. Говорячи про

ефективність інвестицій, мають на увазі результативність бізнес–проекту, в який їх вкладають, його здатності відшкодувати вкладені фінанси і принести додатковий прибуток.

Для чого необхідна оцінка інвестиційних проектів?

Від масштабу запланованих заходів та обсягу намічених змін залежить складність проведених попередніх розрахунків і методи їх оцінки. З метою визначення ступеня відповідності комплексу заходів, що вимагають фінансування, цілям і планам інвесторів проводиться їх ретельний аналіз за двома критеріями: соціально–економічна і фінансова продуктивність та ймовірність ефективної реалізації проекту.

А ось принципи оцінки становлять більш широкий список:

- обговорення і поетапний аналіз справ, починаючи від старту і до повного завершення
- реалістичність передбачуваних фінансових потоків запланованого життєвого циклу всього комплексу заходів;
- порівняльний аналіз умов представлених проектів, що дає розуміння про найбільш оптимальному варіанті вибору;
- визначення максимально доступною продуктивності і прибутковості виконання проекту;
- розрахунок часового періоду;
- оцінка можливих грошових витрат і надходжень;
- облік передбачуваних значних наслідків по завершенні всіх заходів;
- аналіз наслідків від можливої інфляції;
- прорахунок можливих ризиків при здійсненні проекту

Головною метою оціночної діяльності учасників інвестиційного проекту служить рішення трьох невідомих:

1. Яка буде віддача від вкладених фінансових інвестицій?;
2. Як швидко окупитися запропонований проект?;
3. Наскільки серйозні передбачувані ризики.

Що дає учасникам проекту якісна інвестиційна перевірка?:

- переконаність в реальній потребі фінансування компанії і наявних умовах для виконання запланованих заходів;
- можливість правильно зробити вибір на користь тих чи інших інвестиційних рішень;
- виявити слабкі і сильні місця всього комплексу майбутніх заходів та внести відповідні корективи;
- отримати точну оцінку допустимих ризиків і визначити передбачуваний дохід [9].

2.3. Методики та методи оцінки інвестиційної привабливості підприємства

На практиці інвестиційна привабливість – це аналіз фінансового стану різних об'єктів інвестування. Найчастіше фахівці прирівнюють інвестиційну привабливість до оцінки ефективності інвестиційних проектів. Але це лише основний набір факторів, який можна враховувати під час проведення оцінки інвестиційної привабливості. Для того щоб правильно провести оцінку велике значення мають: рівень професіоналізму команди, методологія, концепція бізнесу та розуміння стратегії компанії.

В Україні формування методології з оцінки інвестиційної привабливості перебуває на початковій стадії. На даний момент існує багато підходів до оцінки, але відсутня єдина методика, що включає єдиний перелік показників, що дозволяє однозначно охарактеризувати отримані результати.

Найпоширенішим є аналіз інвестиційної привабливості на підставі єдиного аналітичного показника рівня прибутковості власних активів. Такий підхід може мати місце для вибірки політики організації, визначення найефективніших шляхів використання капіталу в процесі інвестування та формування окремих напрямів інвестиційної діяльності, бо потребує вивчення мінімального набору факторів, що впливають на прийняття рішення. Перевагою

цього методу є оперативність і те, що можна оцінити практично будь-який об'єкт вкладень. До недоліків належить — суб'єктивна оцінка інвестора, об'єкта чи вкладення. Багато компаній часом свідомо завищують значення поточних витрат, а отже, реальні дані про прибутковість спотворюються і, відповідно, знижується показник ефективності [10].

Метод дисконтованих грошових потоків ґрунтується на припущенні, що вартість, яку готовий сплатити потенційний власник за компанію, визначається на основі прогнозу грошових потоків, які він може розраховувати та отримати в майбутньому. Прогнозовані грошові потоки до певного моменту часу (зазвичай 3–5 років). У результаті формується поточна вартість компанії, що дозволяє зробити висновок про її інвестиційну привабливість. До переваг можна віднести: реалістичну оцінку вартості компанії, застосування даного методу до будь-якої організації, відображення ринкової вартості компанії, облік у розрахунках фактора часу (тобто майбутні очікування), є можливість достовірного прогнозування. До недоліків відносяться: відсутність можливості реальної оцінки активів, ймовірний характер та неможливість застосування даного методу до компаній.

У **семифакторній моделі** оцінки інвестиційної привабливості підприємства головним критерієм є рентабельність активів, оскільки це є основним, оскільки стан активів, їх якість, кількість і структура визначають стійкість підприємства. Інвестор, приймаючи рішення, ґрунтується на наступному: привабливіше та ефективно працює те підприємство, у якого рентабельність активів вища. Рівень інвестиційної привабливості підприємства розраховуватиметься за інтегральним індексом. Перевагою цього є те, що методика дозволяє математично точно визначити показник, що впливає на оцінку інвестиційної привабливості, а недоліком є те, що цей метод враховує лише внутрішні показники, що впливають на діяльність підприємства,

У **методиці інтегральної оцінки** на основі внутрішніх показників враховують внутрішні показники діяльності підприємства, які згруповані у блоки [10].

1. Перший блок відображає ефективність використання матеріально-речових ресурсів. Сюди відносяться: рентабельність основних засобів, коефіцієнт оборотності оборотних засобів, коефіцієнт оборотності виробничих запасів.

2. Другий блок відбиває фінансовий стан підприємства. Тут можна виділити коефіцієнт фінансової незалежності, рівень забезпечення витрат власними обіговими коштами, коефіцієнт позикового капіталу, коефіцієнти оборотності дебіторської та кредиторської заборгованості.

3. Третій блок включає показники продуктивності праці та частку кваліфікованих кадрів і відображає ефективність використання трудових ресурсів.

4. До четвертого блоку відносяться: темпи зростання інвестицій, рентабельність інвестицій і частка власних інвестицій. Дані показники відображають інвестиційну діяльність підприємства.

5. Рентабельність виробництва, рентабельність продажів, рентабельність власного капіталу, рентабельність оборотних активів відносяться до п'ятого блоку. П'ятий блок показує ефективність господарської діяльності. До переваг цієї методики відноситься зведення результатів до єдиного показника, що значно спрощує завдання інвестору та об'єктивність. Недоліком, як і у випадку семифакторної моделі, є орієнтованість даного методу лише на внутрішні показники.

Метод комплексної оцінки інвестиційної привабливості використовує аналіз внутрішніх та зовнішніх факторів підприємства. Єдиний інтегральний показник, що характеризує інвестиційну діяльність підприємства, розраховується за трьома розділами: загальним, спеціальним та контрольним. До загального розділу належить оцінка ділової репутації, оцінка становища на ринку, аналіз стратегічної ефективності підприємства, рівень керівництва, залежність від постачальників та покупців. Спеціальний розділ – це оцінка фінансової, операційної, а також інноваційно-інвестиційної активності. Контрольний відділ включає розрахунок підсумкового коефіцієнта, яким і

робиться висновок. Перевагою цього методу є зведення розрахунків до єдиного показника. До недоліків належить присутність ефекту суб'єктивізму.

При оцінці інвестиційної привабливості необхідно забезпечувати взаємозв'язок, необхідність та єдність підходів, забезпечувати пріоритети проведеної оцінки, ґрунтуватися на виділенні різнорідних кількісних та якісних показників, аналізувати та відбирати фактори, що впливають на інвестиційну привабливість організації.

Оскільки, незважаючи на велику різноманітність існуючих методів оцінки інвестиційної привабливості, досі не розроблено єдиного узагальнюючого показника, який би давав однозначний результат, можна зробити такий висновок, що усі перераховані методи мають свої недоліки, а також можуть призвести до спотворених результатів оцінки. Щоб скласти більш повну картину інвестиційної привабливості організації, слід застосовувати комплексний підхід. Семифакторну та інтегральну моделі слід застосовувати для оцінки підприємства з позиції його внутрішньої діяльності. Аналіз на підставі єдиного аналітичного показника, метод дисконтованих грошових потоків та метод комплексної оцінки дозволять врахувати ті фактори, які не включали семифакторна модель підприємства та інтегральна оцінка. Запропонована класифікація факторів дозволяє глибше оцінити роль кожного фактора та побудувати модель оцінки інвестиційної привабливості [11].

III АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПАТ “ГАЛЕНЕРГОБУДПРОМ”

3.1. Загальна характеристика підприємства

В практичній частині дипломної роботи для аналізу було обране підприємство ПрАТ “Галенргобудпром”.

Досліджуване підприємство характеризується наступними особливостями:

1. Повне найменування: Приватне Акціонерне Товариство "Галенергобудпром".
2. Місцезнаходження підприємства: 82434, вул. Заводська, буд.27, с. Дуліби, Стрийський р-н, Львівська обл., Україна.
3. Керівник: Якимович Юрій Іванович, директор.
4. ЄДРПОУ: 00110191
5. Зареєстрований: Державний реєстратор Стрийської РДА Львівської області, 25.02.1997
6. Середня кількість працівників (осіб): 194

Основні види діяльності:

- виробництво виробів з бетону для будівництва;
- виробництво будівельних металевих конструкцій.

Відкрите акціонерне товариство "Галенергобудпром" засноване відповідно до рішення Міністерства енергетики та електрифікації України від 05.09.1994 р., № 207, шляхом перетворення державного підприємства “Стрийський завод металевих та залізобетонних конструкцій” (МЗКБ) у вищезгадане ВАТ, у відповідності до указу Президента від 15.06.1993 року. "Про корпоратизацію підприємств", № 210/93, та подальшої приватизації ВАТ. Реєстрацію здійснила Стрийська районна державна адміністрація за №0088 від 25.02.1997 року.

Підприємство займає провідне місце буд. індустрії в енергетиці, являється монополістом по випуску стійок для будівництва ліній електропередач напругою 330,500,750 кВТ, а також по випуску опорозів для транспортування стійок

ЛЕП. Організаційна структура: спеціалізується по випуску конічних опор, циліндричних 20–ти метрових опор, по випуску фундаментів під металеві опори та по випуску траверс під металеві опори.

Бухгалтерський облік господарських операцій ведеться по журнально–ордерній формі у відповідності до Положення "Про організацію бухгалтерського обліку та звітності в Україні". Запис в регістрах бухгалтерського обліку проводиться на підставі первинних облікових документів, чкі фіксують факти здійснення господарських операцій [12].

Основна мета діяльності підприємства – отримання прибутку, а також досягнення економічних і соціальних результатів, шляхом систематичного здійснення торгової діяльності для задоволення суспільних і особистих потреб.

3.2. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства

Інвестиційна привабливість визначається різноманітними факторами, які, у свою чергу, можуть змінюватись в залежності від:

- цілей інвесторів;
- технічних особливостей підприємства, у яке інвестуються кошти;
- економічного розвитку підприємства на даний момент.

Для характеристики ефективності використання оборотних коштів на підприємстві взято данні про працю (річну звітність) ПАТ "Галенергобудпром" за 2016 – 2020 роки.

Річна фінансова звітність ПАТ "Галенергобудпром", підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, що вимагаються згідно із Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", містить достовірне та об'єктивне подання інформації про стан активів, пасивів, фінансовий стан, прибутки та збитки емітента і юридичних осіб, які перебувають під його контролем, у рамках консолідованої фінансової звітності.

Таблиця 3.2 – Аналіз основних фінансових показників підприємства ПАТ «Галенергобудпром» за 2016–2020 рр.

Джерело: складено автором на основі [12]

Показники	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Зміни (+;-) тис. грн. 2017/ 2016 роки	Зміни (+;-) тис. грн. 2018/ 2017 роки	Зміни (+;-) тис. грн. 2019/ 2018 роки	Зміни (+;-) тис. грн. 2020/ 2019 роки
Чистий дохід від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг, тис. грн.	49306	56640	63100	68007	55575	7334	6460	4907	-12432
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	30538	43962	51008	53301	38465	13424	7046	2293	-14836
Валовий прибуток (збиток), тис. грн.	18768	19185	10500	-1048	5428	417	-8685	-11548	6476
Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	5446	13964	12000	-3297	2246	8518	-1964	-15297	5543

Отже, виходячи з даних табл. 3.2 можна відмітити зменшення такого економічно важливого показника як чистий дохід від реалізації продукції на 12432 тис. грн. у 2020 порівняно з 2019 роках. Незважаючи на те, що одночасно

зменшується і собівартість продукції, валовий прибуток, отриманий підприємством у 2020 році перевищує цей же показник 2019 року на 6476 тис. грн., що також є досить позитивним моментом в діяльності підприємства.

Негативним моментом, який можна виділити при проведенні даного аналізу є зниження суми чистого прибутку на 3258 тис. грн. у 2018–2019 роках, що в порівнянні з попередніми показниками свідчить про зростання непрямих витрат, зокрема адміністративних витрат і витрат на збут. Усе це є недоліком у роботі, насамперед на фоні зменшення майнового потенціалу, обсягів діяльності підприємства, низькій питомій вазі оборотних коштів, які становлять прямі витрати. Однак у 2020 році, чистий прибуток становить 2246 тис. грн., що перевищує цей же показник у 2019 році на 5543 тис. грн. Це свідчить про досить позитивну тенденцію в діяльності підприємства, зважаючи на можливий потенціал підприємства.

Таким чином, розрахунки, проведені у даній роботі дозволяють з впевненістю сказати про необхідність підвищення ефективності ведення фінансово–господарської діяльності.

Для ПАТ "Галенергобудпром" цілями оцінки буде підвищення ефективності поточного управління підприємствами.

Сутність методу складається у визначенні різниці між сумами вартості всіх активів підприємства та всіх зобов'язань. Формула для розрахунку чистих активів має вид:

$$ЧА = А - З \quad (3.1)$$

де, ЧА – вартість чистих активів підприємства;

А – сума всіх активів;

З – сума всіх зобов'язань.

$$ЧА = (Н + О + М) - (В + Д + П) \quad (3.2)$$

де, Н – вартість необоротних активів;

О – вартість оборотних активів;

М – вартість витрат майбутнього періоду;

В – вартість забезпечення наступних витрат і платежів;

Д – вартість довгострокових зобов'язань;

П – вартість поточних зобов'язань [13].

Проведемо розрахунок вартості чистих активів підприємства ПАТ "Галенергобудпром" за період 2016 – 2020 рр.:

$$\begin{aligned} \text{ЧА}_{2016} &= (Н + О + М) - (В + Д + П) = (57840 + 14080 + 50) - (0 + 200 + 16095) \\ &= 55675 \text{ (тис. грн.)} \end{aligned} \quad (3.3)$$

$$\begin{aligned} \text{ЧА}_{2017} &= (Н + О + М) - (В + Д + П) = (76865 + 17616 + 55) - (0 + 220 + 16708) \\ &= 77608 \text{ (тис. грн.)} \end{aligned} \quad (3.4)$$

$$\begin{aligned} \text{ЧА}_{2018} &= (Н + О + М) - (В + Д + П) = (73567 + 15890 + 45) - (0 + 190 + 17710) \\ &= 71602 \text{ (тис. грн.)} \end{aligned} \quad (3.5)$$

$$\begin{aligned} \text{ЧА}_{2019} &= (Н + О + М) - (В + Д + П) = (67729 + 16560 + 38) - (0 + 210 + 9597) \\ &= 74520 \text{ (тис. грн.)} \end{aligned} \quad (3.6)$$

$$\begin{aligned} \text{ЧА}_{2020} &= (Н + О + М) - (В + Д + П) = (69654 + 18361 + 183) - (0 + 264 + \\ &8886) = 79048 \text{ (тис. грн.)} \end{aligned} \quad (3.7)$$

3.3. Аналіз інвестиційної привабливості підприємства за даними фінансової звітності

Комплексна методика оцінки інвестиційної привабливості, створена на аналізі фінансового стану підприємства та проводиться за даними бухгалтерської звітності. Метод оцінки інвестиційної привабливості підприємства передбачає об'єднання даних в групи. Перш за все проводиться аналіз фінансового стану підприємства на основі даних бухгалтерської звітності:

- аналіз рентабельності;
- рівень інноваційної активності підприємства;
- аналіз фінансової стійкості;
- аналіз ліквідності та платоспроможності;
- частка підприємства на ринку продукції.

Рентабельність – це коефіцієнт, який показує рівень доходів підприємства. Коефіцієнт рентабельності відображає ефективність роботи підприємства в цілому, а також прибутковість різних напрямків роботи підприємства. Тому

рентабельність є досить важливим показником для інвестора. Для отримання найбільш точних даних про рентабельності підприємства потрібно розрахувати такі коефіцієнти:

- рентабельність активів;
- рентабельність продажів;
- рентабельність власного капіталу;
- рентабельність виробничих фондів.

Показник фінансової стійкості показує здатність підприємства в майбутньому гарантувати собі необхідні кошти з метою здійснення виробничого плану. При аналізі фінансової стійкості підприємства розглядають залежність підприємства від позикових коштів.

Підприємство є фінансово стійким, якщо всі показники стійкості в нормі. Якщо показник власного капіталу підприємства дорівнює показнику позикового капіталу або несуттєво більше позикового капіталу, фінансове становище можна вважати нестійким.

Ліквідність – це здатність підприємства виконувати свої короткострокові зобов'язання за рахунок оборотних активів або можливість погасити заборгованість за рахунок власних коштів. За даними бухгалтерської звітності можна оцінити наскільки підприємство має можливість покрити свої зобов'язання найближчим часом власними грошовими коштами.

Платоспроможність підприємства також є важливим показників діяльності підприємства, на який звертають увагу потенційні інвестори. Під платоспроможністю розуміється здатність підприємства заплатити наявними коштами та їхніми квівалентами по виникшим зобов'язаннями.

Фінансовий стан підприємства – один з найбільш важливих факторів, що впливає на рішення інвестора про вкладення фінансових інвестицій. Даний фактор заснований на аналізі бухгалтерської звітності підприємства, його фінансових результатів і висновків з аналізу [13].

1. Оцінка майнового стану ПАТ “Галенергобудпром”:

- коефіцієнт зносу основних засобів на початок та кінець звітного періоду, що розраховується за формулою:

$$K_{зп2016} = \frac{\text{Зношення}}{\text{Вартість ОЗ}} = \frac{24524}{44191} = 0,55 \quad (3.8)$$

$$K_{зпк2017} = \frac{27499}{47757} = 0,58 \quad (3.9)$$

$$K_{зпк2018} = \frac{29545}{48750} = 0,60 \quad (3.10)$$

$$K_{зпк2019} = \frac{34607}{55236} = 0,63 \quad (3.11)$$

$$K_{зпк2020} = \frac{38412}{58566} = 0,66 \quad (3.12)$$

Цей показник характеризує частку зношених основних засобів у загальній їх вартості. Для даного показника характерною повинна бути тенденція до зменшення, але зараз можна спостерігати його збільшення, що негативно характеризує амортизаційну політику підприємства.

- коефіцієнт оновлення основних засобів дорівнює нулю, оскільки за останні роки не надійшло жодних нових основних фондів.
- коефіцієнт вибуття основних засобів показує, яка частина основних засобів, з котрими підприємство почало діяльність у звітному періоді, вибула з причини зносу чи інших причин. Коефіцієнт вибуття також дорівнює нулю, бо жоден об'єкт основних фондів не вибув з виробництва за останні роки.

2. Оцінка ліквідності ПАТ “Галенергобудпром”:

- коефіцієнт покриття, що розраховується за формулою:

$$K_{п} = \frac{\text{ПА}}{\text{ПЗ}} \quad (3.13)$$

$$K_{п2016} = \frac{14080}{14166} = 0,99 \quad (3.14)$$

$$K_{пк2017} = \frac{17616}{16708} = 1,05 \quad (3.15)$$

$$K_{пк2018} = \frac{8678}{7124} = 1,22 \quad (3.16)$$

$$K_{пк2019} = \frac{9718}{7585} = 1,28 \quad (3.17)$$

$$K_{пк2020} = \frac{10736}{7758} = 1,38 \quad (3.18)$$

- коефіцієнт швидкої ліквідності, аналогічний коефіцієнт покриття, але обчислюється за вузьким колом поточних активів.

$$K_{шл} = \frac{(ГК + ДЗ)}{ПЗ} \quad (3.19)$$

Де $K_{шл}$ – коефіцієнт швидкої ліквідності;

ГК – сума грошових коштів;

ДЗ – сума дебіторської заборгованості;

ПЗ – сума поточних зобов'язань.

$$K_{шл2016} = \frac{(11081 + 2063)}{14166} = 0,93 \quad (3.20)$$

$$K_{шл2017} = \frac{(9730 + 3790)}{16708} = 0,81 \quad (3.21)$$

$$K_{шл2018} = \frac{(5768 + 2468)}{7124} = 0,89 \quad (3.22)$$

$$K_{шл2019} = \frac{(2588 + 2564)}{7585} = 0,68 \quad (3.23)$$

$$K_{шл2020} = \frac{(1973 + 698)}{7758} = 0,34 \quad (3.24)$$

- коефіцієнт абсолютної ліквідності (платоспроможності):

$$\text{Кал} = \frac{\text{ГК}}{\text{ПЗ}} \quad (3.25)$$

$$\text{Кал}_{2016} = \frac{11081}{14166} = 0,8 \quad (3.26)$$

$$\text{Кал}_{2017} = \frac{9730}{16708} = 0,6 \quad (3.27)$$

$$\text{Кал}_{2018} = \frac{5768}{7124} = 0,8 \quad (3.28)$$

$$\text{Кал}_{2019} = \frac{2588}{7585} = 0,3 \quad (3.29)$$

$$\text{Кал}_{2020} = \frac{1973}{7758} = 0,3 \quad (3.30)$$

– чистий оборотний капітал:

$$\text{Чок}_{2016} = 14080 - 14166 = -86 \quad (3.31)$$

$$\text{Чок}_{2017} = 17616 - 16708 = 908 \quad (3.32)$$

$$\text{Чок}_{2018} = 16478 - 7124 = 9354 \quad (3.33)$$

$$\text{Чок}_{2019} = 20629 - 7585 = 13044 \quad (3.34)$$

$$\text{Чок}_{2020} = 20154 - 7758 = 12396 \quad (3.35)$$

3. Оцінка платоспроможності ПАТ “Галенергобудпром”:

- коефіцієнт автономії:

$$\text{Ка} = \frac{\text{Власний капітал}}{\text{Підсумку балансу}} \quad (3.36)$$

$$\text{Ка}_{2016} = \frac{41745}{57840} = 0,72 \quad (3.37)$$

$$\text{Ка}_{2017} = \frac{55919}{76865} = 0,73 \quad (3.38)$$

$$\text{Ка}_{2018} = \frac{48980}{50568} = 0,97 \quad (3.39)$$

$$\text{Ка}_{2019} = \frac{58132}{45548} = 1,28 \quad (3.40)$$

$$\text{Ка}_{2020} = \frac{60678}{57840} = 1,05 \quad (3.41)$$

- коефіцієнт фінансування:

$$Кф = \frac{(\text{Довгострокові зобов'язання} + \text{Короткострокові зобов'язання})}{\text{Власний капітал}} \quad (3.42)$$

$$Кф_{2016} = \frac{14166}{41745} = 0,34 \quad (3.43)$$

$$Кф_{2017} = \frac{16708}{55919} = 0,30 \quad (3.44)$$

$$Кф_{2018} = \frac{7124}{48980} = 0,15 \quad (3.45)$$

$$Кф_{2019} = \frac{9718}{58132} = 0,17 \quad (3.46)$$

$$Кф_{2020} = \frac{10736}{60678} = 0,18 \quad (3.47)$$

4. Оцінка ділової активності ПАТ “Галенергобудпром”:

- коефіцієнт оборотності активів:

$$Кoa_{2020} = \frac{55575}{(67729 + 69564) \times 0,5} = 0,8 \quad (3.48)$$

- коефіцієнт оборотності власного капіталу:

$$Кок_{2020} = \frac{55575}{(58132 + 60678) \times 0,5} = 0,9 \quad (3.49)$$

5. Оцінка рентабельності ПАТ “Галенергобудпром”:

- коефіцієнт рентабельності активів розраховується як частка від ділення чистого прибутку на середньорічну величину активів.

$$Кра_{2020} = \frac{2246}{(18361)/2} \times 100\% = 24,5\% \quad (3.50)$$

- коефіцієнт рентабельності власного капіталу розраховується як співвідношення чистого прибутку до середньорічної суми власного капіталу, помноженого на 100%. 68646

$$Крк_{2020} = \frac{2246}{(67729/2 + 69564/2)} \times 100\% = 3,3\% \quad (3.51)$$

- коефіцієнт рентабельності продукції розраховується як співвідношення чистого прибутку до чистий доходу (виручки) від реалізації продукції, помноженого на 100%.

$$\text{Крп}_{2020} = \frac{2246}{55575} \times 100\% = 4\% \quad (3.52)$$

Таким чином, за результатами розрахунків можна зробити висновок про незадовільний рівень інвестиційної привабливості розглянутого підприємства ПАТ «Галенергобудпром» за 2015–2020 роки. На даний момент організація ПАТ «Галенергобудпром» не є інвестиційно привабливою, однак для покращення даного становища розглянутого підприємства потрібна розробка заходів по підвищення його інвестиційної привабливості.

3.4. Заходи щодо покращення інвестиційної політики ПАТ «Галенергобудпром»

Проведений аналіз інвестиційної привабливості політики ПАТ «Галенергобудпром» шляхом оцінки його фінансового стану з використанням фінансових коефіцієнтів свідчить про виявлені фактори, які негативно впливають на ефективність діяльності підприємства та зменшують його доходи. Згідно даним, можна зробити висновок що ПАТ «Галенергобудпром» має досить негативний результат інвестиційної діяльності, що значно впливає на інвестиційну привабливість підприємства.

Фактори, які впливають на інвестиційну привабливість можна поділити на дві групи: внутрішні і зовнішні.

Внутрішні фактори залежать безпосередньо від результату господарської діяльності підприємства. Отже, основним способом впливу на рівень інвестиційної привабливості будь-якого підприємства є зміна його внутрішніх чинників. Фінансова стійкість та платоспроможність, ліквідність, рентабельність – усе це є основними внутрішніми чинниками, які мають значний вплив на інвестиційну привабливість підприємства [14].

Проведений аналіз досліджуваного підприємства показав досить високий рівень рентабельності, але низький рівень фінансової стійкості ПАТ «Галенергобудпром». На сьогоднішній день, у сфері управління фінансами підприємств значно важливою проблемою є його фінансова стійкість.

Що стосується конкретно ПАТ «Галенергобудпром», підвищення його фінансової стійкості за рахунок впливу на внутрішні чинники, можливо здійснити, реалізувавши ряд заходів. В першу чергу необхідно вдосконалити його організаційну структуру та структуру управління.

Для того, щоб контролювати рівень платоспроможності підприємства та управляти його фінансовою стійкістю потрібно систематично аналізувати та досліджувати його фінансову діяльність. Також потрібно стежити за продуктивністю усіх показників, та головне вчасно реагувати на їх зміни, незалежно від того, збільшується чи зменшується хоча б один із показників. Залежно від ситуацій, підприємству слід навчитися визначати, коригувати або змінювати потенційні ризики, які, у свою чергу, можуть негативно вплинути на діяльність підприємства.

Головною метою будь-якого підприємства є отримання прибутку, а значить залучення досить великих обсягів інвестицій. Саме для того, необхідно впроваджувати та розвивати заходи щодо покращення фінансового стану аналізованого підприємства. У результаті всіх цих дій, значно поліпшиться його фінансовий стан, що, у свою чергу, призведе до збільшення його обсягів доходу, а значить і до покращення інвестиційної привабливості даного підприємства.

ВИСНОВКИ

Отже, ключовою ланкою у розвитку будь-якого підприємства є його інвестиційна політика. Кожне підприємство чи організація, зазвичай, потребують відповідних вкладення, задля подальшого розвитку та процвітання свого виробництва. У свою чергу, інвестиційна привабливість є невід'ємною частиною ділової активності суб'єктів господарювання, включаючи виробництво, інновації, ринок, маркетинг та іншу діяльність. Без сумнівів, важливою умовою для стабільного економічного розвитку України, а також збільшення та покращення конкурентоспроможності її підприємств є залучення інвестицій в їх діяльність.

Таким чином, у роботі було визначено, що інвестиції – це вкладення грошей в будь-які інструменти з конкретною метою – отримати певний дохід від використаних для цього коштів. Головна мета інвестування – це збереження і примноження фінансових коштів. Інвестиційна привабливість є сьогодні одним із ключових питань у сучасній економічній теорії та практиці. Саме тому поняття інвестиційної привабливості визначається як сукупність об'єктивних ознак, властивостей, засобів та можливостей, що зумовлюють потенційний платоспроможний попит на інвестиції.

Інвестиційна привабливість будь-якого підприємства визначається його фінансовим станом, його стійкістю, фінансовими результатами, а також конкурентоспроможністю продукції, що випускається, ступенем ризикованих вкладень, можливістю активізації інноваційної діяльності, менеджментом та іміджем будь-якої компанії. Усе це потрібно враховувати при оцінці інвестиційної привабливості підприємства поряд з внутрішніми показниками.

Усі фактори впливу на інвестиційну привабливість підприємства можна поділити на зовнішні та внутрішні. Основними з зовнішніх факторів є географічне розташування, екологічна ситуація, темпи інфляції, рівень доходу населення, конкурентоспроможність в галузі. До внутрішніх факторів відносяться маркетингова діяльність, корпоративне управління, кадровий

потенціал, юридична діяльність, стратегія розвитку, витрати та власний капітал. Внутрішні фактори є більш важливими, адже вони безпосередньою мають вплив на інвестиційну привабливість.

У другому розділі було з'ясовано, що існує різноманітна кількість методів оцінки інвестиційної привабливості підприємства. Щоб скласти більш повну картину інвестиційної привабливості організації, слід застосовувати комплексний підхід. При оцінці інвестиційної привабливості необхідно забезпечувати взаємозв'язок, необхідність та єдність підходів, забезпечувати пріоритети проведеної оцінки, ґрунтуватися на виділенні різнорідних кількісних та якісних показників, аналізувати та відбирати фактори, що впливають на інвестиційну привабливість аналізованого підприємства.

Для оцінки інвестиційної привабливості ПАТ «Галенергобудпром» було застосовано метод, який охоплює аналіз його фінансового стану на основі розрахунку п'яти груп коефіцієнтів – майнового стану, ліквідності, фінансової стійкості, ділової активності та прибутковості підприємства.

Аналізоване в роботі підприємство «Галенергобудпром» є монополістом у виробництві стелажів SC 20.2–1.0 для будівництва ліній електропередач, а також у виробництві турнікетів для залізничного транспортування трансмісійних стійок від 9 до 18 штук на парних платформах. Окрім енергетичного будівництва [15; 16], компанія спеціалізується на виробництві залізобетонних виробів для будівництва та металоконструкцій для потреб інших галузей економіки.

Однак, проведений аналіз інвестиційної привабливості політики ПАТ «Галенергобудпром» методом оцінки його фінансового стану вказує про фактори, які мають негативний вплив на ефективність діяльності та конкурентноспроможність підприємства, що у свою чергу, призводить до зменшення доходів аналізованого підприємства. Згідно даним, можна зробити висновок що ПАТ «Галенергобудпром» має досить негативний результат інвестиційної діяльності, що значно впливає на інвестиційну привабливість підприємства. У результаті цього були наведені рекомендації щодо покращення інвестиційної політики ПАТ «Галенергобудпром».

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України „ Про інвестиційну діяльність » від 18 вересня 1991 року N 1560–XII. З наступними змінами і доповненнями. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=102616&check=4/UMfPEGznhhA9p.ZitWIEj4HI48Ys80msh8Ie6>
2. Крамаренко К. М. Інвестиційна привабливість підприємства та методичні підходи до її визначення. Крамаренко К. М. Причорноморські економічні студії. 2016. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2016_10_22.
3. Буднікова Ю.В. Інвестиційна привабливість підприємства та фактори впливу на неї. Ю.В. Буднікова. Інноваційна економіка. – С. 194–197.
4. Гунько В. І. Фактори та показники формування інвестиційної привабливості підприємств . Гунько В. І. // Фінансовий простір 2013. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fin_pr_2013_1
5. Чумаченко Н. Інвестиційна політика в Україні / Н. Чумаченко, Л. Червова, А. Пешко // Економіка промисловості. – 2002. – № 3. – С. 12–16.
6. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
7. Міністерство фінансів України. URL: <https://minfin.com.ua/ua/>
8. Короткова О.В. Інвестиційна привабливість підприємства та методики її оцінювання. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2132>
9. Кушнір Н.Б., Мужук Ю.В. Методика оцінки інвестиційної привабливості підприємства та недоліки деяких існуючих методик. Н.Б. Кушнір, Ю.В. Мужук.. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Серія «Економіка». – 2010. – Вип. 2 (50). – С. 110–118.
10. Кривов'язюк І.В. Інвестиційна діяльність підприємства: сутність, методика аналізу та шляхи підвищення її ефективності. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2018_31_19.
11. Яцух О.О. Фінансовий стан підприємства та методика його оцінки. Яцух О.О., Захарова Н.Ю. Гроші, фінанси і кредит. – 2018. URL: http://econ.vernadskeyjournals.in.ua/journals/2018/29_68_3/35.pdf.

12. Офіційний сайт інформаційної бази даних. URL: <https://smida.gov.ua/db/participant/00110191>
13. Коваленко Л. О. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. Л.О.Коваленко, Л. М. Ремньова. – [3-тє вид., випр. і доп]. – К.: Знання, 2008. — 483 с.
14. Маленко Е., Хазанова В. Інвестиційна привабливість та методи її покращення. URL: http://www.cfin.ru/investor/invrel/investment_attraction.shtml
15. Економіка енергетики : підручник / за ред. Л. Г. Мельника, І. М. Сотник. – Суми: Університетська книга, 2015. – 378 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/45315>
16. Сотник І.М. (2016) Мотиваційні механізми дематеріалізаційних та енергоефективних змін національної економіки : монографія / за заг. ред. доктора екон. наук, проф. І. М. Сотник. – Суми : Університетська книга, 2016. – 368 <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/80197>
17. Экономика развития: учебное пособие / под ред. д.-ра экон. наук, проф. Л. Г. Мельника, канд. экон. наук А. Вик. Кубатко. Сумы : «Университетская книга», 2017. 352 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/80184>
18. Економіка підприємства : підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника. - Суми : Університетська книга, 2012. - 864 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/80106>
19. Сотник І. (2018) Підприємництво, торгівля та біржова діяльність / І. Сотник, Л. Таранюк. – Суми: Університетська книга, 2018. – 572 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/80114>
20. Мельник Л. Г., Карінцева О. І. (2021) Економіка і бізнес : підручник / за ред. Л. Г. Мельника, О. І. Карінцевої. Суми : Університетська книга, 2021. 316 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/83721>
21. Мельник, Л., Ковальов, Б. (2020). Проривні технології в економіці і бізнесі (Досвід ЄС та практика України у світлі III, IV, і V промислових революцій. Сумський державний університет, с. 180. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/79621>

ДОДАТОК А

ПРЯМІ ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ В УКРАЇНІ

Таблиця А – Прямі іноземні інвестиції в Україні за 2010–2021 роки, млн дол США

Джерело: [7]

Рік	ПІІ в Україну	ПІІ з України	Сальдо
2010	6495	736	+5759
2011	7207	192	+7015
2012	8401	1206	+7195
2013	4499	420	+4079
2014	410	111	+299
2015	-458	-51	-407
2016	3810	16	+3794
2017	3692	8	+3684
2018	4455	-5	+4460
2019	5860	648	+5212
2020	-868	82	-950
2021	6549	-198	+6747